

ντή βρήκες καὶ δὲ σοῦ τά' πε καλὰ Κρήτ. Αὐτή τονε ἡ ἀρμήνευτος ἀπὸν σοῦ μαθε ἐτούτεος τοὶ δουλείες; αὐτόθ.

2) Ὁ ἐν δημοτικῷ σχολείῳ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ὁριζομένος καλύτερος μαθητὴς τῆς ἀνωτέρας τάξεως, ὅστις ἐξέβλεπε καὶ ἐβοήθει τοὺς κατωτέρους μαθητὰς κατὰ τὴν ἴδιαιτέραν ἐν τῷ σχολείῳ μελέτην διδάσκων καὶ λύων τὰς ἀπορίας αὐτῶν (σημ. ἀπηρχαιωμένη) Πελοπν. (Λακων.) νόν. πρωτόσκολος.

ἀρμήνευτος ἐπίθ. Ρόδ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀρμηνεύω. Περὶ τῆς στεριτικῆς σημ. τοῦ ἀρκτικοῦ καταστάτος τοιούτου διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου ίδ. ἀ - στερητ. 2α.

Ο μὴ τυχών συμβουλῶν, ἀνουσθέτητος ἐνθ' ἄν.: Παιδίν αρμήνευτο Σύμ.

ἀρμηνεύω, ἔρμηνεύω Πόντ. (Χαλδ.) ἀρμηνεύω κοιν. ἀρμηνεύω 'Αστυπ. Κέφις Κίμωλ. Κρήτ. Κύθν. Μέγαρ. Μεγίστ. Μῆλ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Νίσυρ. Πάρ. Σέριφ. κ.ἄ. ἀρμηνεύω Κύπρ. Χίος κ.ἄ. ἀρμηνεύου βόρ. ίδιώμ. ἀρμηνεύγον Εὗρ. (Κύμ.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Χίος (Μεστ.) ἀρμουνεύω 'Ηπ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀρμουνεύου 'Ηπ. Πελοπν. (Μάν.) ἀρμ' νεύω Τῆν. ἀρμ' νεύγω Πάρ. (Λεῦκ.) ἀρμ' νεύου 'Ηπ. Σάμ. ἀρμεύου Θάσ. Μακεδ. ἀρουμ' νεύου Θράκ. ('Αλμ.) ἀρμεύου Σαμοθρ. ὁρμηνεύω σύνηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) ὁρμηνεύου Εὗρ. (Αὐλωνάρ.) ὁρμηνεύω 'Ανδρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κρήτ. Μέγαρ. Σίφν. ὁρμηνεύου Εὗρ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) ὁρμηνεύω Κύπρ. οὐρμηνεύου Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θεσσ. Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἰν. κ.ἄ.) Λέσβ. Λῆμν. κ.ἄ. οὐρμ' νεύου 'Ηπ. (Ζαγόρ. Παραμυθ.) Μακεδ. (Βελβ. Καστορ. Κοζ.) Σάμ. Σκόπ. Στερελλ. (Αίτωλ.) οὐρμουνεύου Θράκ. (Ταϊφ.) οὐρουνεύου Σαμοθρ. ὁρμηνέγγου Τσακων. ὁργηνέγγου Τσακων. ὁρμηνεύω Ζάκ. Νάξ. Νίσυρ. ὁρμηνεύω Ρόδ. Σύμ. ὁρμηνεύκω Κύπρ. Μέσο. ἀρμηνεύγομαι Χίος (Καρδάμ.) ὁρμηνεύγομαι Χίος (Καρδάμ.)

Τὸ μεσν. ἀρμηνεύω, παρ' ὁ καὶ ὁρμηνεύω, ἀ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀρμηνεύω = ἔξηγῶ, μεταφράζω. Πρ. Γαδάρ. διήγ. στ. 234 (εκδ. Wagner) «νὰ μὴ μοῦ τ' ἀρμηνέψουσι, κάνενα νὰ μοῦ μείνῃ» καὶ Σπαν. στ. 554 (εκδ. Wagner) «ἀγάπα τον, ὁρμήνευσον, ὡς νὰ ἥτον συγγενής σου» καὶ Χρον. Μορ. Ρ στ. 1580 (εκδ. J Schmitt) «τοῦ νὰ τοῦ ὁρμηνέψουσι τοῦ καθενὸς τὴν πρᾶξιν». Περὶ τοῦ τύπ. ἀρμηνεύου, ὁ ἐκ τοῦ ἀρμ' νεύου ἐκπεσόντος τοῦ μ διὰ τὸ δυσπρόφερτον συμφωνικὸν σύμπλεγμα, ίδ. ΓΧατζίδ. ἐν 'Αθηνᾶ 41 (1929) 23. 'Εν τῷ ἀρμονικῷ νεύῳ ὑπάρχει ὑστερογενὲς ον διὰ τὴν σύμπτωσιν τριῶν συμφώνων. Διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ φ. ἐν τῷ οὐμονυνεύον ίδ. 'ΑνθΠαπαδοπ. Γραμματ. βιορ. ίδιωμ. 33.

1) Νουθετῶ, συμβουλεύω κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Χαλδ.) Τσακων.: Τὸν ἀρμηνεύω, μὰ δὲν ἀκούει. 'Εγὼ κάθομαι καὶ σ' ἀρμηνεύω κ' ἐσὺ κάνεις τὰ ἵδμα. 'Εγὼ ο' ἀρμηνέψω πῶς πρέπει νὰ φερθῆς. Τὸν ἀρμήνεψα πολλὲς φορές, μὰ δὲν ἀκούει. Τὸν ἀρμήνεψε τί θὰ πῇ. 'Αρμήνεψε τονε, γιατὶ δὲ νοιώθει κοιν. 'Εντὴ ἀμοιρη, ἐγὼ σ' ἀρμηνεύω τοι σὸν γελάεις; Μέγαρ. Τίγαρε καὶ ἀδοῦ ἀρμουνέψου τ' ἀγροικᾶ; ἔκεινος ἐν ἀνότος Μάν. 'Ως πότι νὰ σὶ οὐρμηνεύου! Θεσσ. Δὲν ἀρμ' νεύ' καλὰ τ' παιδιοῦ τ' Λεῦκ. Οἱ γονῆδε οὐγὶ ὁργηνέγγουντε τὰ καμπζία σου (οἱ γονεῖς δὲν νουθετοῦν τὰ παιδία των) Τσακων. Τὸν ἀρμήνιβι κάθι μέρα, ἀλλὰ δὲν ἄκγι Σάμ. Οὐρμήνιψε τονν νὰ τοὺ κάνῃ Ζαγόρ. Τὸν εἰχι ἀρμουνέψη 'Ηπ. Έκείνος ἔρμηνεψεν ἀπὸν Χαλδ. 'Αρμηνεμένος ἦ ὁρμηνεμένος εἰτω (τὸν ἔχουν συμβουλεύσει τί νὰ εἴπῃ ἢ τί νὰ κάμῃ).

'Αρμηνεμένο τὸν ἔχουνε σύνηθ. 'Αρμηνεμένος ἥτανε ἀπὸ κάλενα, γι' αὐτὸ ἥξερενε καὶ μὲ μίλειενε Γαλανᾶδ. || Παροιμ.

'Ορμήνεψε με, μάννα μου, πῶς νὰ καβαλλικέψω (ἐπὶ δυσχεροῦς περιστάσεως καὶ ἐπὶ ἀπορίας περὶ τοῦ πρακτέου) Κεφαλλ.

"Οσο ϑέλεις ὁρμήνευε κ' ἐγὼ ὅ, τι ξέρω κάνω (ἐπὶ τοῦ μὴ προσέχοντος εἰς συμβουλάς) Ζάκ. Τὸ ζουρλὸ ἀρμούνενε γιὰ νὰ σπουριά' ἀκόμα (συμβούλευε τὸν τρελλὸ διὰ νὰ ὅμιλη ἀκόμη περισσότερον. Ἐπὶ τῶν ματαίων πρὸς τοὺς μωροὺς συμβουλῶν) Λακων. || 'Άσμ.

"Ομορφα ποῦ τραγούδησες σὰν νά 'σ' ἀρμηνεμένος, ἀρχοντικὰ τσαὶ βγενικὰ σὰν ποῦ 'σαι μαθημένος

Χίος. 'Η σημ. καὶ μεσν. Πρ. Σπαν. ἐνθ' ἄν. «ἀγάπα τον, ὁρμήνευσον, ὡς νὰ ἥτον συγγενής σου». β) Μέσ. ζητῶ συμβουλὴν παρά τινος, συμβουλεύομαι τινα Χίος (Καρδάμ.) 2) Δίδω ὁρμηγίας, ὑποδεικνύω, καθοδηγῶ Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Κρήτ. Σίφν. κ.ἄ.: Θὰ σ' ἀρμηνέψω νὰ πά' νὰ φέρης καλάμια Σίφν. 'Αρμήνεψε τον πῶς θὰ γράψῃ τὸ μάθημά τον Κρήτ. 'Αρμήνιψι τοὺ πιδὶ νὰ γράψ', γιατὶ δὲν ξέρ' Καλαμπάκ.

ἀρμὶ τό, Κρήτ. Πληθ. ἀρμία Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀρμός.

1) Ο ἀρμός, ἡ ἀρθρωσις τῶν ὁστῶν τοῦ σώματος Πελοπν. (Λακων.): Φρ. Νὰ λυθοῦσι τ' ἀρμία σου! (ἀρά). 2) Λόφος, ὀφρὺς ὁρούς Κρήτ.: Φρ. Πάω ἀρμὶ ἀρμὶ (βαδίζω ἐπὶ τῶν ὀφρύων ὁρούς). || 'Άσμ.

'Ανωκατίζουσιν τ' ἀρμὰ κάτω νὰ κατεβοῦσι (ἀνωκατίζω=κάμνω ἄνω κάτω) αὐτόθ. 'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. τοῆ Κωπελλιὰς τ' ἀρμὶ καὶ ὡς τοπων.

ἀρμίζω Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

'Εκ τοῦ ούσ. ἀρμη ἡ ἐκ τοῦ μεσν. ἀλμίζω. Πρ. Εύσταθ. Ιλ. 280, 33 «κατὰ γάρ τοὺς παλαιοὺς ταύτης... τὰ θυμέλια ὑπὸ θαλάττης ἀλμίζεται».

Βρέχω δι' ἀλμυροῦ ὕδατος: 'Αρμίζω τὰ τηγάνια (βρέχω τὰ ἀλοπήγια κατὰ τὴν κατασκευήν των διὰ θαλασσίου ὕδατος).

ἀρμοβάρελλο τό, Πελοπν. (Μεσσ.).

'Εκ τῶν ούσ. ἀρμη καὶ βαρέλλι.

Βαρέλλιον ἐντὸς τοῦ ὄποιου φυλάττεται γάλα ἀλατισμένον, πηκτὸν καὶ ὑπόξινον.

ἀρμόγαλα τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ. Οίν. Σουδεν.) ἀρμόγαλο Ίων. (Κρήτ.) Πελοπν. ('Αστρ. Μεσσ.) ἀρμόγαλον Σάμ.

'Εκ τῶν ούσ. ἀρμη καὶ γάλα.

1) Γάλα τὸ ὄποιον βραζόμενον ἀλατίζεται καὶ διατηρεῖται ἐντὸς ἀσκοῦ, διόπου συμπυκνοῦται ὀλίγον, τρώγεται δὲ ὡς τυρὸς ἐνθ' ἄν.: "Ἐχου ἔνα διοματάκ' γυμάτου ἀρμόγαλον Σάμ. Συνών. ἀρμη 4, ἀρμούζι. 2) 'Αρμογαλιά, δὲ ίδ., Πελοπν. (Μεσσ.).

ἀρμογαλὰ ἡ, Πελοπν. (Μεσσ.).

'Εκ τῶν ούσ. ἀρμη καὶ γάλα. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πρ. τὰ ὄμοια ἀβγογαλιά, βραστογαλιά, πρωτογαλιά κτλ.

Γάλα πηγνύμενον διὰ πυτίας τυροῦ καὶ διατηρούμενον εἰς βαρέλλιον ξύλινον. Συνών. ἀρμόγαλα 2.

ἀρμογή ἡ, Λεξ. Δημητρ.

Τὸ μεταγν. ούσ. ἀρμογή.

Τὸ μέρος τῆς προσαρμογῆς καὶ συναφείας δύο πραγμάτων: Βούλιαζαν τὰ πλακάκια καὶ χάλασαν οἱ ἀρμογές τους.

Φούσκωσε ἀπὸ τὴν ὑγρασία ἡ πόρτα καὶ δὲν πάει 'σ τὴν ἀφογή της. Σκέβρωσε τὸ καλάκι τοῦ κουτιοῦ καὶ χάσκει ἡ ἀρμοδογή.

ἀρμοδεσιά ἡ, (Ἐβδομαδ. Τύπ. 28 Ιουλίου 1934).

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμόδις καὶ *δεσιά < δέσι.

'Αρμόδιος: Δὲν ἥτανε τὸ κορμί καθ' ἐντοῦ ποῦ χόρευε... κάθε ἀρμοδεσιά, κάθε στρογγυλάδα καὶ κάθε γωνίτσα.

ἀρμόδιος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀρμόδιος.

1) Εὔθετος, κατάλληλος, πρόσφορος σύνηθ.: Καιρὸς ἀρμόδιος τὰ τὸ κάνωμε - τὰ φύγωμε κττ. Βρῆκα τὴν ἀρμοδία στιγμὴ τὰ τὸ πῶ. Ἡ στιγμὴ δὲν ἥτο ἀρμοδία τὰ μιλήσω. 2) 'Ο ἐν οἰδηπότε ύπτρεσίᾳ, δημοσίᾳ ἡ ίδιωτικῇ, ἔχων τὴν ἔξουσίαν ἡ τὸ καθῆκον τὰ ἀσκῆ τι ἐντὸς τῶν δρίων τῆς δικαιοδοσίας, τὰ δόποια καθορίζονται ὑπὸ νόμου ἡ διατάξεως ἡ συνηθείας σύνηθ.: 'Εγὼ εἶμαι ἀρμόδιος τὰ τὸ κάμω (ἡ ἐκτέλεσίς του ἀνήκει εἰς τὰ ίδικά μου καθήκοντα). Νὰ βρῆς τὸν ἀρμόδιο γιὰ τὰ μπορέσῃς τὰ κάνης τὴ δουλειά σου.

ἀρμοζούμι τό, Μακεδ. (Θεσσαλον.) ἀρμουζούμι, Θράκ. Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀρμόζ' μο Α. Ρουμελ. (Στενήμαχ.) ἀρμόζ' μον Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμη καὶ ζονμί. Περὶ τοῦ τύπ. ἀρμόζ' μο (ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀρμόζονμο) παρὰ τὸ ἀρμοζούμι πβ. ΓΧΑΤΖΙΔ. MNE 2,170 κέξ. 179 κέξ.

'Ο ζωμὸς τῆς ἀρματᾶς, δὲν ίδ. Συνών. ἀρματοζούμι, ἀρμόζωμος.

ἀρμόζω λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ὁρμόζω Πελοπν. (Γέρμ.)

Τὸ ἀρχ. ἀρμόζω.

1) Μετβ. συνάπτω, συνδέω Ζάκ. κ.ά. 'Αμτβ. προσαρμόζομαι, συναρμόζομαι, εὐαρμοστῶ 'Ανδρ. Πελοπν. (Γέρμ.): "Ορμοῖσε τὸ ἔνα ξύλο μὲ τ' ἄλλο. Δὲν ὁρμόζει τοῦτο τὸ ξύλο σὲ κείνο Γέρμ. 2) Τοποθετῶ καλῶς, προσαρμόζω ΑΚαρκαβίτσ. Αρχαιολόγ. 59: "Ηρθε τὸ κιάλι 'σ τὸ χέρι του, τὸ ἀρμοσε 'σ τὰ μάτια του, κοίταξε καλά. 3) Κλείω Πόντ. (Κοτύωρ.)

4) 'Απροσ. προσήκει, ἀρμόζει λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): 'Αρμόζει τὰ πάς τὰ τὸ δῆς. Δὲν ὁρμόζει τὰ τὸ κάνης. Δὲ σοῦ ἀρμόζει εσένα τὰ πῆς τέτοιο πρᾶμα κοιν. Δὲν ὁρμόζει σὲ κείνοντε τέτοιο πρᾶμα Γέρμ. Συνών. πρέπει, ταιριάζει.

Πβ. ἀρμόνω.

ἀρμόζωμος δ, Α. Ρουμελ. (Στενήμαχ.) ἀρμόζ' μον Θεσσ. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Κοζ. Σιάτ. κ.ά.)

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμη καὶ ζωμός.

'Αρμοζούμι, δὲν ίδ.

ἀρμοκόβω Πελοπν. (Γέρμ.) Μέσ. ἀρμοκόβουαι 'Ηπ. Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀρμόδις καὶ τοῦ ρ. κόβω.

1) Προξενῶ σωματικὴν κόπωσιν καὶ χαύνωσιν Πελοπν. (Γέρμ.): Τὸ ξενύχτι ἀρμοκόβει. Οἱ ἀγρύπνεις ἀρμοκόβουν. Καὶ μέσ. αἰσθάνομαι ἔνεκα κοπώσεως ἡ ψύξεως πόνους εἰς τὰς ἀρθρώσεις τοῦ σώματος 'Ηπ. Πελοπν. (Λακων.) Πβ. ἀρμελοκόβομαι. 2) Μέσ. υφίσταμαι. ψύξιν, κρυολογῶ (διότι ἐκ κρυολογήματος αἰσθάνεται τις ἀτονίαν εἰς τὰς ἀρθρώσεις) Πελοπν. (Λακων.)

ἀρμοκομάρα ἡ, Πελοπν. (Γέρμ.) κ.ά.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμόδις καὶ κομμάρα.

Σωματικὴ ἀδυναμία, ἀποχαύνωσις ενθ' ἀν.: "Εχω μία

ἀρμοκομάρα σήμερα καὶ δὲ μπορῶ τὰ κάμω τίποτα, δὲν ἔχω δοξεῖ οὔτε τὰ σειστῶ. Συνών. ἀναποκαρωμάρα, ἀποκαρωμάρα.

ἀρμολάχανο τό, Λεξ. Λάουνδ. Μπριγκ. Δημητρ. ἀρμολάχανον Θράκ. (ΑΙν.) Μακεδ. (Καταφύγ.)

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμη καὶ λάχανο.

Κράμβη διατηρουμένη ἐντὸς ἄλμης. Συνών. ἀρματά, ἀρμυρολάχανο, λαχαναρματά.

ἀρμολείχω Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀρμόδις καὶ τοῦ ρ. λείχω.

Διαρρέω, στάζω, ἐπὶ πραγμάτων: Τὸ βαρέλλι - δ κουβᾶς ἀρμολείχει.

ἀρμολόγημα τό, Θράκ. ἀρμολόγημα "Ανδρ. Νάξ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀρμολογῶ.

1) 'Η ἐργασία τοῦ ἀρμολογοῦντος τοῦ θέτοντος λάσπην εἰς τὰς ρωγμάς καὶ τὰ καινὰ ἐν γένει διαστήματα τοίχου "Ανδρ. Νάξ. β) 'Η υλὴ διὰ τῆς δόποιας γίνεται ἡ πλήρωσις τῶν ρωγμῶν τοίχου Νάξ. 2) 'Η ἔξετασις τῶν ἀρμῶν πλοίου Θράκ.

ἀρμολογῶ Θράκ. Σῦρ. (Έρμούπ.) ἀρμολογῶ "Ανδρ. Νάξ. Πελοπν. (Λακων.)

Τὸ μεταγν. ἀρμολογῶ = συναρμολογῶ, συναρμόζω.

1) Θέτω λάσπην εἰς τὰς ρωγμάς τοίχου "Ανδρ. Νάξ. Πελοπν. (Λακων.) 2) Πελεκῶν ἀφαιρῶ τὸν ἀρμόν, ἦτο τὸ ἄχρηστον μέρος τοῦ ναυπηγησίμου ξύλου Σῦρ. (Έρμούπ.) 3) Παρατηρῶ, ἔξετάζω τοὺς ἀρμοὺς πλοίου Θράκ.

ἀρμόλυσσα ἡ, Λεξ. Αίν.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμη καὶ λύσσα.

"Αλμη ἔχουσα πολὺ ἄλας καὶ μεταφ. ἐπὶ φαγητοῦ πολὺ ἀλμυροῦ. Πβ. λύσσα.

ἀρμονία ἡ, "Ανδρ. Απούλ. (Καλημ.)

Τὸ ἀρχ. ούσ. ἀρμονία.

1) Κανονικὴ ἀρμογὴ πραγμάτων, λίθων, ξύλων κττ. "Ανδρ.: Λείπει ἡ ἀρμονία. 2) Μουσικὴ συμφωνία 'Απούλ. (Καλημ.): 'Κούετο μία ὄραια ἀρμονία.

ἀρμονικὰ ἐπίρρο. λόγ. σύνηθ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀρμονικός.

Μὲ δόμονοιαν: Ζῆ ἀρμονικὰ τὸ ἀντρόγυνο. Ζοῦν ἀρμονικὰ οἱ ουννφάδες.

ἀρμόνικα ἡ, σύνηθ.

'Ιταλ. armonica.

Εἰδος μουσικοῦ δργάνου πνευστοῦ. Συνών. φυσαρμόνικα.

ἀρμόνικα ἡ, σύνηθ.

'Αγνώστου ἐτύμου.

'Εργατικότης, φιλοπονία: Παναγιά, ίδ' ἀρμόνικα ποῦ τὴν ἔει, στιγμὴ δὲ στέτοι.

ἀρμόπονία ἡ, ἀμάρτ. ὄρμονία Κύπρ.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀρμόδις καὶ πόνος.

'Ο πόνος τὸν ὄποιον αἰσθάνεται τις εἰς τὰς ἀρθρώσεις τοῦ σώματος ἔξι ἀθρίτιδος ἡ ρευματισμοῦ: "Ἐν' ἀρρωστοῖς, ἔδει ὄρμοπονίες.

ἀρμόδιος δ, κοιν. καὶ Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Οἰν. Χαλδ.) ἀρμόδιος Τσακων. ὄρμος Κάρπ. Κύπρ. Μεγίστ. Νίσυρ. Πελοπν. (Λακων.) Ρόδ. (καὶ ἀρμόδις) οὐρμός Μακεδ. (Χαλκιδ. κ.ά.) Πληθ. οὐρὰ τά. Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. ούσ. ἀρμόδις.

